

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	7
TABLOLAR LİSTESİ.....	15
KISALTMALAR.....	17
GİRİŞ.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

SİYASAL İKTİDAR VE SINIRLANDIRMA DÜŞÜNCESİ

I. SİYASAL İKTİDAR.....	27
A. Siyasal İktidar ve İlgili Kavramlar.....	27
1. İktidar.....	27
2. Otorite.....	30
3. Egemenlik.....	31
4. Devlet.....	33
5. Siyasal iktidar.....	37
B. Siyasal İktidarın Özellikleri.....	37
1. Üstün olma.....	38
2. Maddi kuvvet ve zor kullanma tekeli.....	38
3. Kapsayıcılık.....	40
4. Meşruiyet.....	40
II. SİYASAL İKTİDARIN SINIRLANMASI.....	42
A. Sınırlama Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi.....	43
1. Antik Yunan'da sınırlama düşüncesi.....	44
2. Orta Çağ'da sınırlama düşüncesi.....	46
3. Yeni Çağ'da sınırlama düşüncesi.....	49
B. Siyasal İktidarı Sınırlandıran Hukuki Mekanizmalar.....	54
1. Siyasal iktidarın bölünerek sınırlanması: kuvvetler ayrılığı.....	55
a. Kuvvetler ayrılığı ve hükûmet sistemleri.....	57

(1) Başkanlık sistemi.....	59
(2) Parlamenter sistem.....	63
(3) Yarı başkanlık sistemi.....	66
2. Kuvvetler arası denge ve denetim mekanizmaları.....	67
a. Yasama üzerindeki denge ve denetim mekanizmaları.....	68
(1) Veto.....	68
(2) İkinci meclis.....	70
(3) Yasama bağımsızlıkları.....	72
(4) Fesih.....	74
(5) Kararnameler.....	75
b. Yürütme üzerindeki denge ve denetim mekanizmaları.....	76
(1) Soru.....	76
(2) Genel görüşme.....	77
(3) Gensoru.....	78
(4) Güvensizlik önergesi.....	79
(5) Meclis araştırması.....	80
(6) Meclis soruşturması.....	81
(7) Yeniden seçilme.....	82
(8) Seçimlerin yenilenmesi.....	83
(9) Bütçe.....	83
3. Seçimler ve siyasal partiler.....	84
a. Seçim sistemleri.....	86
(1) Çoğunluk sistemleri.....	88
(2) Nispi temsil sistemi.....	90
b. Siyasal partiler.....	94
(1) Siyasal partilerin ortaya çıkışı.....	95
(2) Siyasal partilerin işlevleri.....	96
(3) Siyasal partilerin sınıflandırılması.....	97
(4) Siyasal parti sistemleri.....	99
c. Seçim sistemi ve siyasal partilerin siyasal iktidarın sınırlandırılması üzerindeki etkisi.....	103
4. Anayasal denetim.....	108

a. Anayasacılık düşüncesi.....	109
b. Hukuk devleti ve anayasal devlet.....	112
c. Demokrasi ve anayasal devlet.....	116
d. Bir statü olarak anayasa.....	119
e. Normların anayasaya uygunluk denetimi	120
(1) Anayasa yargısı modelleri.....	120
(2) Anayasa denetim türleri.....	124
f. Kurucu iktidar ve tali kurucu iktidar	128
(1) Asli kurucu iktidar ve sınırlama ilişkisi.....	129
(2) Tali kurucu iktidar ve sınırlama ilişkisi.....	132
5. Siyasal iktidarın dokunulmazlık alanı: olağanüstü hâl rejimi	135

İKİNCİ BÖLÜM

MODERN DEVLETLERDE SİYASAL İKTİDARI SINIRLANDIRMA MEKANİZMALARI

I. İNGİLTERE	141
A. Siyasal İktidarın Genel Yapısı.....	142
B. Hükûmet Sistemi	144
1. Yasama: Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası	145
2. Yürütme: Taç ve Hükûmet.....	148
3. Kuvvetler arası ilişkiler ve denetim.....	150
a. Yasamanın denetlenmesi.....	151
b. Yürütmenin denetlenmesi	153
C. Seçimler.....	156
1. Yasama seçimi	157
2. Yürütme seçimi.....	158
D. Parti Sistemi	158
E. Anayasal Denetim Mekanizmaları.....	161
F. İngiltere’de Olağanüstü Hâl Rejimi.....	163
G. İngiltere’de Siyasal İktidarın Sınırlanması Üzerinde Değerlendirme	164
II. ABD.....	166
A. Siyasal İktidarın Genel Yapısı.....	166

B.	Hükûmet Sistemi.....	169
1.	Yasama: Temsilciler Meclisi ve Senato.....	170
2.	Yürütme: Başkan	172
3.	Kuvvetler arası ilişkiler ve denetim	173
a.	Yasamanın denetlenmesi	174
b.	Yürütmenin denetlenmesi	176
C.	Seçimler	178
1.	Yasama seçimi.....	179
2.	Yürütme seçimi	180
D.	Parti Sistemi	181
E.	Anayasal Denetim Mekanizmaları	182
F.	ABD’de Olağanüstü Hâl Rejimi.....	185
G.	ABD’de Siyasal İktidarın Sınırlanması Üzerine Değerlendirme	187
III.	FRANSA	189
A.	Siyasal İktidarın Genel Yapısı	189
B.	Hükûmet Sistemi.....	190
1.	Yasama: Millet Meclisi ve Senato.....	192
2.	Yürütme: Cumhurbaşkanı ve Hükûmet.....	195
3.	Kuvvetler arası ilişkiler ve denetim	199
a.	Yasamanın denetlenmesi	199
b.	Yürütmenin denetlenmesi	202
C.	Seçimler	205
1.	Yasama seçimi.....	206
2.	Yürütme seçimi	207
D.	Parti Sistemi	208
E.	Anayasal Denetim Mekanizmaları	210
F.	Fransa’da Olağanüstü Hâl Rejimi	213
G.	Fransa’da Siyasal İktidarın Sınırlanması Üzerine Değerlendirme.....	215
IV.	ALMANYA.....	217
A.	Siyasal İktidarın Genel Yapısı	217
B.	Hükûmet Sistemi.....	218
1.	Yasama: Alman Federal Meclisi ve Federal Konsey	219

2. Kuvvetler arası ilişkiler ve denetim.....	222
a. Yasamanın denetlenmesi.....	222
b. Yürütmenin denetlenmesi	225
3. Yürütme: Cumhurbaşkanı ve Hükûmet	228
C. Seçimler.....	230
1. Yasama seçimi	230
2. Yürütme seçimi.....	231
D. Parti Sistemi	232
E. Anayasal Denetim Mekanizmaları.....	234
F. Almanya’da Olağanüstü Hâl Rejimi	236
G. Almanya’da Siyasal İktidarın Sınırlanması Üzerine Değerlendirme.....	239
V. DÖRT ÜLKENİN SİYASAL İKTİDARI SINIRLAMADA ÖNE ÇIKAN	
MEKANİZMALARI	241

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİYASAL İKTİDARI SINIRLAMA MEKANİZMALARI VE TÜRKİYE’DEKİ DURUM

I. TÜRKİYE’DE SİYASAL İKTİDARIN SINIRLANMASININ GELİŞİMİ	243
A. 1808 Sened-i İttifak ve İktidarın Sınırlandırılması.....	243
B. Tanzimat Fermanı ve İktidarın Sınırlandırılması	245
C. Islahat Fermanı ve İktidarın Sınırlandırılması	247
D. Kanun-ı Esasi	248
1. Kuvvetler arası ilişkiler.....	249
2. Seçimler ve siyasal partiler	250
3. Anayasal denetim mekanizması	251
4. Olağanüstü hâl rejimi	252
5. Genel değerlendirme.....	252
E. 1909 Kanun-ı Esasi Değişiklikleri	253
1. Kuvvetler arası ilişkiler.....	253
2. Seçimler ve siyasal partiler	254
3. Anayasal denetim mekanizması	255
4. Olağanüstü hâl rejimi	255
5. Genel değerlendirme.....	256

F.	1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu	256
1.	Kuvvetler arası ilişkiler	258
2.	Seçimler ve siyasal partiler.....	259
3.	Anayasal denetim mekanizması.....	260
4.	Olağanüstü hâl rejimi	261
5.	Genel değerlendirme	261
G.	1924 Anayasası	261
1.	Kuvvetler arası ilişkiler	263
2.	Seçimler ve siyasal partiler.....	264
3.	Anayasal denetim mekanizması.....	267
4.	Olağanüstü hâl rejimi	268
5.	Genel değerlendirme	268
H.	1961 Anayasası	269
1.	Kuvvetler arası ilişkiler	274
2.	Seçimler ve siyasal partiler.....	279
3.	Anayasal denetim mekanizması.....	280
4.	Olağanüstü hâl rejimi	281
5.	Genel değerlendirme	282
İ.	1982 Anayasası	283
II.	TÜRKİYE'DE SİYASAL İKTİDARIN SINIRLANMASI.....	288
A.	Siyasal İktidarın Genel Yapısı	289
B.	Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi.....	290
1.	Yasama: TBMM	292
2.	Yürütme: Cumhurbaşkanı	298
3.	Kuvvetler arası ilişkiler ve denetim	303
a.	Yasama üzerindeki denge ve denetim mekanizmaları	303
(1)	Veto	304
(2)	İkinci meclis.....	305
(3)	Yasama bağışıklıkları	306
(4)	Fesih.....	310
(5)	Kararnameler	311
b.	Yürütme üzerindeki denge ve denetim mekanizmaları.....	317

(1) Soru	317
(2) Genel görüşme	318
(3) Gensoru	319
(4) Güvensizlik oyu.....	320
(5) Meclis araştırması	320
(6) Meclis soruşturması	322
(7) Yeniden seçilme	323
(8) Seçimlerin yenilenmesi	325
(9) Bütçe	326
C. Seçimler.....	328
1. Türkiye’de seçim sistemi	328
a. Yasama organı seçimi.....	330
b. Yürütme organı seçimi	334
c. Seçimlerin siyasal iktidarı sınırlama gücü.....	336
D. Türkiye’de Siyasal Partiler	336
1. Siyasal parti sınıflandırması	340
2. Siyasal parti sistemleri	342
E. Anayasal Denetim Mekanizmalarını.....	346
1. Anayasa Mahkemesi.....	348
2. Anayasa denetimi başvuru yolları	352
a. Soyut norm denetimi	353
b. Somut norm denetimi	353
c. Norm denetiminde verilebilecek kararlar	355
d. Bireysel başvuru	356
F. Türkiye’de Olağanüstü Hâl Rejimi	358
G. İncelenen Ülke Örnekleri Kapsamında Türkiye’de Sınırlı Bir Siyasal İktidar Oluşturulmasına İlişkin Öneriler	362
SONUÇ	367
KAYNAKLAR.....	385